

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Gehörs- och musikleära 1

Tema: Melodi och harmoni

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse och förmåga att analysera samt tillämpa kunskaper om melodi och harmoni i musik. Provets innehåll är utformat för att ge eleverna möjlighet att visa sina kunskaper och färdigheter i praktisk och teoretisk musikleära.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll omfattar grunderna inom melodi och harmoni, samt hur dessa två element fungerar tillsammans för att skapa musikaliska verk. Vi kommer att analysera melodiska strukturer och harmoniska progressioner.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för och analysera melodiska och harmoniska strukturer och deras betydelse inom musik, samt tillämpa dessa kunskaper i egna musikaliska kompositioner.

Prov

Faktafrågor

1. Vad definierar en melodi?
 - A) En samling av flera toner som spelas samtidigt
 - B) En sekvens av toner som skapar en igenkännbar melodi
 - C) En rytmisk struktur av ljud
 - **D) En musikalisk stil eller genré**
2. Vilket ackord är en triol?
 - **A) Dur ackord**
 - B) Moll ackord
 - C) Utvidgat ackord
 - D) Diminerat ackord
3. Vilken av dessa progressioner är en vanlig harmonisk progression?
 - A) I - IV - V - I
 - B) II - V - I
 - **C) I - vi - IV - V**

- D) III - vi - II - V
- 4. Vad innebär "harmonisering" av en melodi?
 - A) Att improvisera melodin
 - B) Att lägga till rytm till melodin
 - **C) Att lägga till ackord som stödjer melodin**
 - D) Att ändra melodins tonhöjd
- 5. Vilken typ av melodi skapas med hjälp av stigande toner?
 - **A) En som ger en känsla av hopp eller glädje**
 - B) En som ger en känsla av sorg
 - C) En som är monoton
 - D) En som är komplex
- 6. Vilken tonart har inga svarta tangenter i piano?
 - A) G-dur
 - **B) C-dur**
 - C) D-dur
 - D) F-dur
- 7. Vad kännetecknar ett utvidgat ackord?
 - A) Inkluderar bara grundtonen och kvinten
 - **B) Inkluderar ytterligare toner som sjunde eller nionde**
 - C) Består endast av dur- och molltoner
 - D) Är alltid dissonant
- 8. Vad är en harmonisk progression?
 - A) En serie påföljande melodiska toner
 - B) En kombination av rytmer
 - **C) En sekvens av ackord**
 - D) En form av improvisation
- 9. Vilket av följande beskriver en fallande melodi?
 - A) Tonerna rör sig uppåt
 - **B) Tonerna rör sig nedåt**
 - C) Tonerna är oförändrade
 - D) Tonerna har en snabb taktförändring
- 10. Vad är syftet med ackord i musik?
 - A) För att fylla i bakgrundsljud
 - **B) För att stödja och berika melodin**
 - C) För att improvisera
 - D) För att bryta monotoni
- 11. Vilken komponent bidrar till känslan av rörelse i musik?
 - **A) Melodin**
 - B) Rytmen
 - C) Harmonier
 - D) Taktarten
- 12. Vilken av följande skillnader finns mellan dur och moll ackord?
 - A) Dur är upphöjda, medan moll är sänkta
 - **B) Dur ger en ljusare känsla, medan moll ger en mörkare känsla**
 - C) Det finns ingen skillnad
 - D) Dur hörs alltid bättre än moll
- 13. Vilken typ av melodisk fras används ofta som grund för harmonisering?
 - **A) En kort och enkel fras**

- B) En lång och komplex fras
 - C) En helt improviserad fras
 - D) En fras utan rytm
14. Vad är ett exempel på en harmonisk tonföljd?
- A) Olikt tempo mellan ackorden
 - **B) En sekvens av ackord som bygger på tonarten**
 - C) En komplex rytmisk struktur
 - D) En helt dissonant tonföljd
15. Vad kan påverka en låts känsla mest?
- A) Instrumentens kvalitet
 - B) Melodins längd
 - **C) Kombinationen av melodi och harmoni**
 - D) Sångarens rösttyp

Resonerande frågor

1. Hur kan olika melodiska strukturer påverka känslan i en musikstycke?
Syftet med frågan är att låta eleverna reflektera över sambandet mellan melodi och känsla.
2. Vad innebär det att harmonisera en melodi och varför är det viktigt?
Frågan ger eleverna möjlighet att diskutera funktion och betydelse av harmonisering i musik.
3. Kan du ge exempel på hur en specifik harmonisk progression har påverkat en känd låt?
Genom att ge exempel visar eleverna sin förståelse av hur teori tillämpas i praktiken.
4. Hur kan förståelsen av melodi och harmoni bidra till din egen musikaliska utveckling?
Detta ger eleverna möjlighet att knyta an teoretiskt lärande till sitt eget skapande.
5. Vilka risker finns i att överanvända speciella melodiska eller harmoniska strukturer i egen musik?
Frågan uppmuntrar till kritisk reflektion om kreativitet och originalitet.
6. Hur kan du använda kunskaper om melodi och harmoni i samarbete med andra musiker?
Den här frågan öppnar för diskussion om teamwork och samspel i musik.
7. På vilket sätt kan den musikaliska stilen påverka hur melodi och harmoni används?
Frågan uppmanar till att tänka på olika genrer och deras unika karaktäristika.
8. Hur skulle du beskriva processen av att skapa en harmonisering för en given melodi?
Denna fråga ger möjlighet att beskriva kreativa och tekniska aspekter av harmonisering.

Bedömning

Provet bedöms med totalt 35 poäng, där faktafrågorna är värda 1 poäng vardera och resonerande frågor är värda 3 poäng vardera.

- För betyg E krävs minst 8 poäng.
- För betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor).
- För betyg A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).